

Jaarverslag 2018 van de Historische Vereniging Oudheidkamer Rhenen e.o.

De HVOR heeft weer een jaar actief jaar achter de rug waarin veel vrijwilligers binnen de HVOR hun bijdrage hebben geleverd aan de vaste agendapunten van de Vereniging en binnen de vele werkgroepen. Hoogtepunten waren het vernieuwde verenigingsblad *Oud Rhenen* en een excursie naar Het Land van Maas en Waal. Het ledenbestand bedroeg op 1 januari 2018 553 leden en eind 2018 telde de Vereniging 590 leden. Helaas zijn 14 leden ons ontvallen.

Lezingavonden

De zes lezingavonden zijn verzorgd in de hal van de Gedachteniskerk. De heer Cornielje besprak in januari “Mata Hari”, de heer Helmers presenteerde “Het Koningshuis en de Diplomatie van de Winterkoning en –koningin”, de heer Pilon vertelde over “Mijn Kerkewijk” en in het najaar vonden enkele korte presentaties plaats tijdens het Historisch Café. Tenslotte, in november en december, hielden de heer Van der Heijden een verhaal over de “Limes” en mevrouw Carasso over de “Heilige Cunera”. De werkgroepen in Elst en Achterberg hielden daarnaast ook enkele goedbezochte presentaties.

Tijdschrift Oud Rhenen

In 2018 verschenen 3 afleveringen van ons blad *Oud Rhenen* voor het eerst in full color en in geheel vernieuwde uitvoering onder een nieuwe redactie, gevormd door de heren T. Maas, J.M. Doorman, N.G. van den Oosterkamp. Als bijzondere ledenwerfactie werd het eerste nummer van 2018 huis-aan-huis verspreid in Rhenen, Elst en Achterberg.

Het bestuur van de HVOR

Het bestuur van de HVOR vergaderde in 2018 tien keer. Heel dramatisch was het overlijden van onze penningmeester de heer K. Klaassen in januari en het dodelijk ongeluk dat zijn opvolger de heer C.R.J. Santing trof in oktober 2018. Tijdens de Algemene Ledenvergadering in maart traden de heren B.W. van Laar en N.G. van den Oosterkamp af en werden de heren A.M. Blokland en C.R.J. Santing benoemd. Aandachtspunten naast de bestuurssamenstelling waren onder meer huisvesting en het verenigingsbeleid.

PR, Communicatie en Projectactiviteiten

Het verzenden van collectieve e-mails is inmiddels het meest gebruikte communicatiemiddel met onze leden, zowel voor de convocaties als om te attenderen op de lezingavonden. De lezingavonden in de Gedachtenishal met de professionele catering en de technische hulp werden in het algemeen goed bezocht. De website vroeg veel aandacht, ook wegens het vertrek van onze website-bouwer/beheerder de heer A. Beishuizen. Eind 2018 werd tijdelijk een professionele websitebeheerder ingeschakeld, waarmee de website een ‘facelift’ kreeg. Zo verschijnt de website beter op een mobiele telefoon dan voorheen.

Werkgroep Virtueel Rhenen

Virtueel Rhenen heeft in 2018 een substantiële bijdrage van de Stichting het voormalig Gast- en Weeshuis ontvangen: hiermee kon de virtuele herbouw van Rhenen anno 1650 plaatsvinden. Vanaf 20 december 2018 kan men zelf rondlopen in de virtuele wereld van de stad Rhenen. Bij bezoek aan ons nieuwe museum, het Stadsmuseum Rhenen, staat naast de maquette van het Koningshuis een startscherm met in volle glorie het Koningshuis, de Cuneratoren en op de achtergrond de Rijn. Neem een kijkje in de Gasthuiskapel en vanaf de molen heb je een prachtig uitzicht over de stad. Fase 1 van ons project geeft een goede indruk van hoe de stad er zo’n 300 jaar geleden heeft uit gezien. Virtueel Rhenen heeft een effectieve werkverdeling opgezet. De heren P. Vis en J. van Os werkten de stad verder uit. De heer T. Heger zorgde voor de speciale effecten (geluid en animaties) en de heren B.W. van Laar, en J. Klootsema en mevrouw H. Boor verzorgden de reconstructies van de huizen. Volg onze vorderingen op de website www.stadrhenen.nl.

Beeldbank en filmgroep

De beeldbank verzamelt en archiveert foto’s en films. Daarbij werd ook weer beeldmateriaal van nieuwe projecten in de gemeente vastgelegd, zoals het Ziderisgebouw. Sinds 1,5 jaar is het selecteren en documenteren van de Cord Otting collectie in samenwerking met het regionaal archief, RHCZOU in Wijk bij Duurstede, een wekelijkse activiteit. Inmiddels is ca 20% van de collectie gedocumenteerd.

Dinsdagmorgenbijeenkomsten

Wekelijks kwam de groep Rhenenaren (Rhenenaren) uit alle lagen van de bevolking op dinsdagmorgen bijeen van 9.45 tot 11.45 uur om naar foto’s en films te kijken of om te luisteren naar presentaties in de sociëteit aan de Kuilweg. Deze ruimte werd weer gratis ter beschikking gesteld door Uitvaartverzorging Smit. Uit de royaal gegeven koffiegelden werden ook enkele kleine excursies gemaakt, bv. naar de historische kerk te Renswoude. De organisatie werd geleid door de heren B. Kobus, J. Elands, L. Schoonhoven, P. Hovestad, C. van Walsem, T. van Doorn, J. Lieuwen, J.W. Gadellaa, B. Olink en J. van Ingen.

Najaarsexcursie naar Puiflijk, Hernen en Batenburg

Onder leiding van de heren J. van Ingen en C. van Walsem vond op 6 oktober een excursie per bus plaats. De excursie met 50 deelnemers naar de kerktoren van Puiflijk, kasteel Hernen en het stadje Batenburg was zeer succesvol en werd zeer gewaardeerd.

Werkgroep Genealogie en Heraldiek

Door ons netwerk met genealogen en heraldici actief in het Utrechtse hebben we verschillende mensen die hun wortels in Rhenen hebben liggen, verder kunnen helpen met hun genealogisch onderzoek. Eén en ander hielp ons zelf ook verder bij, bijvoorbeeld, het onderzoek naar de bewoning van de Rhenense binnenstad door de eeuwen heen. Zo was er een vraag over de familie Vereest aangetrouwd aan De Wijs. Deze familie was katholiek en is er weinig informatie te vinden in de doop-, trouw- en begraafboeken van de protestantse Cunerakerk. Na de Reformatie lieten katholieke families uit de regio vaak kinderen dopen in Indoornik in de Betuwe, zoals bij de families Vereest en De Wijs het geval was.

In de rubriek Oude huizen in de Rhenense binnenstad en hun bewoners hebben we afgelopen jaren veel gepubliceerd in Oud Rhenen. Dergelijke artikelen passen minder goed bij de nieuwe opzet van Oud Rhenen en er is besloten voortaan via de website van de HVOR te gaan publiceren. Voordeel is dat informatie voor geïnteresseerden direct online beschikbaar en doorzoekbaar is.

H.V.O.R. archief

In 2018 besloot het bestuur om het archief van de vereniging vanaf 1907 tot maart 2013 over te brengen naar het Regionaal Historisch Centrum Zuidoost Utrecht in Wijk bij Duurstede. De heer W.H. Strous heeft lijsten gemaakt en zorg gedragen voor de overdracht. De stukken zijn verpakt in 18 archiefdozen T.z.t. zal het RHCZOU er een goede inventaris van maken. In doos 15 bevinden zich 73 Coopbrieven, processen-verbaal van veilingen, borderellen etc. Het oudste stuk dateert van 1697, het jongste van 1916, met unieke gegevens voor historici. De koninklijke Erepenning, verleend door H.M. koningin Beatrix t.g.v. ons 100-jarig bestaan, wordt ook in het RHCZOU bewaard, daarnaast is er een duplicaat gemaakt.

Monument Frederik van de Paltshof

Vooraf op initiatief van de heer W.H. Strous is het monument van Frederik van de Palts op een nieuwe sokkel geplaatst naast het appartementengebouw Het Koningshuis, mede dankzij een gulle gift van een lid van de H.V.O.R.

Bibliotheek

Recent zijn mevrouw L. Bultje en de heer W.H. Strous begonnen aan het catalogiseren van onze bibliotheek. De boekenverzameling werd ca 10 jaar geleden samengevoegd met de bibliotheek van het gemeentemuseum. De verwachting is dat na de zomer van 2019 de collectie toegankelijk is via het programma Adlib.

Werkgroep Elst en Remmerden

In Het Elster Geschiedenishuis werden 3 presentaties gehouden: over de Vrijwillige Brandweer van Elst en het voormalige Mobilisatie Complex Rhenen (2x). Op 4 mei 2018 werd, voorafgaande aan de Dodenherdenking, de eerste van drie plaquettes met daarop de in Elst omgekomen Geallieerde militairen onthuld. De Dodenherdenking 2018 vond op verzoek van de inwoners van Elst nu 's avonds om 20.00 uur plaats. Het Comité Dodenherdenking Elst-in-oprichting is in de loop van het jaar zelfstandig gaan functioneren en behoort als zodanig niet meer tot de werkgroep. Op 9 juni 2018 werd de werkgroep blij verrast met de toekenning van de Cunera Verenigingswaardering. De cheque van € 500,- werd overhandigd door de wethouder Simone Veldboer. Verder nam de werkgroep deel in de samenstelling van de Cultuur Historische Waarden Kaart van Rhenen en de Open Monumentendag. Maandelijks verscheen een artikel in het Dorpsblad De Hank en stonden onze activiteiten op de website van de HVOR.

Werkgroep Achterberg

Werkgroep Achterberg kwam vier keer bijeen in de Commanderie en verleende haar medewerking bij het aanvullen van kadasterkaarten met toponiemen. In het dorpsshuis te Achterberg werd op 4 december een presentatie gehouden door de heren R. van der Meijden en H. van der Heiden over de boerderij "De Kampjes".

Na de pauze heeft de heer A.P. de Ridder d.m.v. oude foto's een rondwandeling gemaakt door en rond Achterberg, bijzonder waren de nog nooit vertoonde foto's uit de privécollectie van de heer P. Kooistra. Verder publiceerde de heer H. van der Heiden het onderzoek naar "Het verbrande erf" in de Dorpskranten en schreef de heer R. van der Meijden een artikel over de branden die er in Achterberg geweest zijn.

Werkgroep Archeologie Rhenen(WAR)

Iedere donderdagmorgen kwamen de 5 amateurarcheologen die gezamenlijk de WAR vormen, bijeen. In 2018 werd vooral aandacht besteed aan het inventariseren en archiveren van foto's en vondsten uit de vele jaren van het bestaan van de werkgroep. Ook bezochten de leden een aantal musea.

Diverse Activiteiten

Op verzoek van het bestuur nam ons lid de heer W.H. Strous deel aan de inventarisatie van de Cultuur-Historische Waardekaart een activiteit van de O-gen een provinciale organisatie. In het kader van rapporten van RAAP en Arcadis heeft de heer W.H.Strous gevraagd om tijdens de vergraving van de Elsterse Buitenwaard alert te zijn op overblijfselen van de veerdienst tussen Remmerden en het gehucht Verhuizen bij Lienden.